

EENVOUDIGE TAAL

In elke kern: voor elkaar!

Coalitieakkoord 2022 - 2026 gemeente Twenterand

Colofon

Foto's

Voorkant:	Stromend water De Sluis - Zwolsekanaal Vroomshoop, Jolein Veneberg
Pagina 4:	Luchtfoto De Pollen, Bonne Niks Westerhaar-Vriezenveensewijk
Pagina 5:	Beeklaan Westerhaar-Vriezenveensewijk, Gerrit Woelders
Pagina 6:	Bruinehaar, Tonny Groenhof
Pagina 7:	De Puntbrug Vroomshoop, Jolein Veneberg
Pagina 8:	Hammerflie dreigende regenbui, Gerben Slomp Vroomshoop
Pagina 9:	Herberg Swaen, Ons Erfgoed Den Ham Vroomshoop
Pagina 11:	Hebron kerk Geerdijk, Ons Erfgoed Den Ham Vroomshoop
Pagina 12:	Kanaalweg Zuid Vriezenveen in de ochtend, Rik Pape
Pagina 13:	Waterspraypark Vroomshoop
Pagina 14:	Watertoren binnen, Ingrid Roelofsen Vriezenveen
Pagina 15:	Kaboutepad Zandstuvebos, Jan Deuzeman
Pagina 17:	Watertoren buiten, Ingrid Roelofsen
Pagina 21:	Impressie nieuw zwembad De Stamper Vriezenveen, Slangen + Koenis architecten
Pagina 22:	De eenzame berk in de Engbertsdijksvenen, Tonny Groenhoef
Pagina 24:	Veenkanaal de westkant van Westerhaar-Vriezenveensewijk van de Beek kijkrichting is naar Vroomshoop, Gerrit Woelders
Pagina 25:	Spoor Geerdijk, Jolein Veneberg
Pagina 27:	Zandwinning Oosterweilanden Vriezenveen, Bonne Niks
Pagina 28:	Schaap in de wei, Jaap Brink
Pagina 29:	Veeneleiding nabij aftakking in Vroomshoop, Tonny Groenhof
Pagina 30:	Veentreintje bij Veenmuseum, Bonne Niks Zwolsekanaal richting Daarle, Gerben Slomp Vroomshoop
Pagina 31:	RK Kerk Geerdijk, Ons Erfgoed Den Ham Vroomshoop
Achterkant:	De Sluis in Vroomshoop, Tonny Groenhof

Auteurs

Marcus Elzinga, namens fractie GemeenteBelangen Twenterand

Martha van Abbema, namens fractie ChristeUnie

(Eind)redactie

Allard Vaatstra, gemeente Twenterand

Vormgeving en layout

Helga Lammers-Huiskes, gemeente Twenterand

Druk

Juni 2022, gemeente Twenterand

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

In elke kern: voor elkaar!

Coalitieakkoord 2022 –2026 gemeente Twenterand

14 juni 2022

Inhoudsopgave

Wat is een coalitieakkoord	4
Inleiding	4
Algemeen	5
Bestuursstijl	6
Inwoners helpen	7
'Ja, mits'	7
We beslissen niet alles zelf	8
Geld	9
Een goede economie en hulp aan inwoners	9
Subsidies	10
Aanpassing subsidiebeleid	10
Voordeel voor inwoners	12
Inwoners blijven betrekken	13
Iedereen kan meedoen	13
Duidelijk communiceren	14
Wat vinden inwoners	15
Geld voor ideeën	15
Jongeren	16
Kernwethouder	16
Sociaal domein	17
Sociale Zaken	18
Maatschappelijke hulp	18
Jeugdhulp	19
Onderwijs	20
Sport en gezondheid	21
Ruimte	22
Openbare ruimte	22
Wonen	23
Veiligheid	24
Verkeer	25
Energie	25
Klimaatadaptatie	25
Economie en Vrijtijdsbesteding	26
Economie en arbeidsmarkt	27
Economie en duurzaamheid	27
Economie en Middenstand	28
Landbouw/plattelandontwikkeling	28
Groenbeheer	29
Recreatie en toerisme	29
Cultuur	31

Wat is een coalitieakkoord

Een coalitieakkoord is een overeenkomst tussen twee of meer politieke partijen. In deze overeenkomst hebben twee politieke partijen met elkaar afspraken gemaakt. Die partijen zijn GemeenteBelangen Twenterand (GBT) en ChristenUnie (CU). De afspraken gelden voor de jaren 2022 tot en met 2026.

De naam van het coalitieakkoord is 'In elke kern: voor elkaar! Deze naam komt voort uit de twee slogans die GBT en CU voor en tijdens de gemeenteraadsverkiezingen gebruikten: 'Elke kern telt' en 'Voor elkaar.'

Het akkoord is door beide partijen geschreven. Daarom wordt er in dit document vaak gesproken over 'wij' of 'we'.

Inleiding

GemeenteBelangen Twenterand heeft als grootste politieke partij de heer Robben gevraagd om na de verkiezingen met alle politieke partijen te gaan praten. Dat heeft hij gedaan. Daaruit heeft hij informatie gehaald om te bedenken wat goed is voor de gemeente Twenterand. Hij heeft aangegeven dat het goed is dat GBT en CU gaan samenwerken. De redenen waarom hij dat vindt:

- ♦ Beide partijen bestaan al heel lang.
- ♦ Beide partijen hebben de afgelopen vier jaar goed samengewerkt.
- ♦ Beide partijen zijn betrouwbaar.
- ♦ Beide partijen weten goed waar ze het over hebben.
- ♦ Beide partijen kunnen op tijd de goede besluiten nemen, waar ze ook aan vasthouden.

Dat is nodig voor Twenterand. Om afspraken te maken hebben GBT en CU vaak met elkaar gesproken. De gemaakte afspraken zijn opgeschreven in dit akkoord. Burgemeester en wethouders laten plannen maken hoe ze de gemaakte afspraken willen uitvoeren.

Zo'n plan wordt gemaakt door de mensen die bij de gemeente Twenterand werken. En de burgemeester en wethouders beslissen dan of het plan goed is. En soms gaat het plan naar de gemeenteraad. De gemeenteraad bekijkt dan ook of het plan goed is.

De afspraken zijn verdeeld over de volgende hoofdstukken:

- ♦ Sociaal Domein: gaat over gezondheid, zorg, onderwijs en de hulp aan ouderen en jongeren.
- ♦ Ruimte: gaat over de openbare ruimte. Dat zijn bijvoorbeeld grasveldjes, perkjes, pleinen, wegen die van de gemeente zijn. Maar ook over een vergunning voor een verbouwing.
- ♦ Economie & Vrije tijdsbesteding: gaat over bijvoorbeeld bedrijven, winkels, toerisme, musea en sport.

Dit worden programma's genoemd en gaan over de onderwerpen zoals ze zijn beschreven. De mensen die daar werken, weten waar het over moet gaan. In andere hoofdstukken staat wat er verder voor nodig is om de afspraken uit dit akkoord uit te voeren.

Algemeen

De afgelopen vier jaar hebben GemeenteBelangen Twenterand en ChristenUnie ook samengewerkt. Zij hebben veel gedaan voor de gemeente Twenterand. Toen hadden we ook een coalitieakkoord. En van die afspraken hebben we bijna alles gedaan, of we zijn ermee begonnen. Problemen die er al lang waren, hebben we voor een groot deel opgelost. Wij willen graag doorgaan met dit werk. Wij willen graag dat de inwoners trots zijn op Twenterand. Ook willen we dat iedereen meedoet, als het nodig is met hulp van anderen.

De komende vier jaar is er veel te doen op het gebied van geld, wonen, energie en klimaat, hulp voor mensen, economie, bedrijven en veiligheid.

De belangrijkste onderwerpen waar wij de komende vier jaar aan gaan werken, zijn:

- ◆ We krijgen te weinig geld van het Rijk om alles te kunnen doen. Daarom kiezen wij ervoor om te werken aan een gemeente met een goede economie die inwoners helpt waar dat nodig is. Op die manier willen we het geld dat we binnenkrijgen aan de goede dingen uitgeven.
- ◆ Bouwen van genoeg huizen die zoveel mogelijk mensen kunnen betalen. Die huizen moeten passen bij Twenterand. Daarin durven we veel en zoeken we naar plekken om meer huizen te kunnen bouwen.
- ◆ In de gebieden om de dorpen heen willen we de boeren helpen om hun bedrijf klaar te maken voor de toekomst. Het leven op het platteland willen we op die manier goed houden.
- ◆ Twenterand moet een gemeente zijn waar iedereen mee kan doen. Dat geldt voor sport, bewegen, kunst en cultuur.
- ◆ Energie is duur. Daarom willen we inwoners en bedrijven helpen met oplossingen om minder energie te hoeven gebruiken. Of om de energie op een manier op te wekken die goed is voor de aarde. We zijn bezorgd over de mensen die door de dure energie arm worden.
- ◆ Twenterand moet aantrekkelijk zijn voor bedrijven en toeristen.
- ◆ We willen inwoners, bedrijven, verenigingen, clubs en andere groepen vroeg laten meedenken met plannen maken. Daarbij kijken we naar wat er kan.

Bestuursstijl

Samen met de inwoners en de gemeenteraad willen wij graag aan deze onderwerpen werken. Wij vinden het belangrijk dat alle politieke partijen in de gemeenteraad mee kunnen doen:

- ♦ Door mee te denken.
- ♦ Door tegen te spreken.
- ♦ Door te praten met elkaar.
- ♦ Door samen plannen te maken.

Op die manier kunnen plannen worden aangepast en beter gemaakt. Wij moeten besluiten durven te nemen. En als we iets hebben bereikt mogen we daar allemaal trots op zijn. Samen willen we Twenterand beter maken.

Janny Groenbof

Inwoners helpen

De mensen die werken bij de gemeente Twenterand werken graag voor inwoners. Dat willen ze steeds beter

doen en ze willen ook blijven leren. Daar werken ze hard aan.

'Ja, mits'

In onze afspraken staat wat wij als politieke partijen samen willen bereiken. Daarin moeten we wel kiezen wat we eerst doen en wat daarna. Afspraak is afspraak. Inwoners mogen meedenken. De medewerkers moeten eerst goed aanvoelen wat inwoners vragen en wat er aan de hand is. Samenwerken en elkaar vertrouwen zijn daarin belangrijk. Het is voor ons belangrijk dat de organisatie zo blijft werken, dat inwoners en ondernemers daar vertrouwen in hebben. Samen zoeken naar een oplossing. Dat noemen we 'ja, mits'.

Wij vertrouwen op de medewerkers van de gemeente Twenterand. Wij verwachten ook dat zij aangeven waar moeilijkheden te verwachten zijn en vriendelijk uitleggen waarom iets niet kan. Want als je goed met elkaar omgaat moet je elkaar ook tegen kunnen spreken. Dit vraagt van onze medewerkers dat zij goed aanvoelen hoe de gemeente Twenterand in elkaar zit.

We beslissen niet alles zelf

Een gemeente moet veel dingen doen. Maar de gemeente mag niet over alles beslissen wat ze doet. Soms moeten wij doen wat de regering van Nederland in Den Haag (het Rijk) of de provincie Overijssel in Zwolle beslist. Ook als we het daar niet altijd mee eens zijn, dan moeten we het toch doen. Dan hebben we geen keus en vaak te weinig geld om het te kunnen doen. Voorbeelden zijn:

- ♦ Opwekken van duurzame energie.
- ♦ Opvang van vluchtelingen.
- ♦ Meer drinkwater winnen uit de grond in het gebied Hammerflieer en Vriezenveen-Daarle.
- ♦ De problemen bij Kanaal Almelo - De Haandrik.

Inwoners zien de gemeente, de provincie en het Rijk vaak als één overheid, "één pot nat". Dat klopt niet. Wel hebben we met elkaar te maken. Dat kan moeilijk zijn. Voor ons zijn de inwoners van Twenterand het belangrijkste. Voor hen zetten wij ons in met alles wat we kunnen. Daar waar wij zelf over mogen besluiten, zullen we dat ook doen. En dat leggen we goed uit.

Geld

Het afgelopen jaar is uitgebreid onderzocht hoe de gemeente Twenterand er financieel voor staat. De gemeente verwacht dat ze de komende jaren meer geld uit moet geven dan ze krijgt. Als dat jaren achter elkaar gebeurt, dan is dat een groot probleem. We zijn geen rijke gemeente. Maar we moeten wel veel doen met het geld dat we krijgen. De gemeente wil dat probleem oplossen. Een bedrijf met ervaring in dit onderwerp heeft

opgeschreven hoe de gemeente kosten kan verlagen. Ook is opgeschreven op welke manier de gemeente meer geld kan krijgen. De gemeenteraad moet daar uit kiezen. Dat zijn soms moeilijke keuzes, maar het is nodig. Die keuzes passend bij het soort gemeente dat wij willen zijn. Een gemeente met een goede economie die inwoners helpt waar dat nodig is. Wij helpen de inwoners die onze hulp heel hard nodig hebben.

Een goede economie en hulp aan inwoners

Hier kiezen wij voor: mensen moeten in Twenterand...

- ♦ prettig kunnen wonen,
- ♦ lekker naar school kunnen,
- ♦ fijn kunnen werken,
- ♦ creatief kunnen ondernemen,
- ♦ sportief bezig kunnen zijn,
- ♦ mooie evenementen kunnen organiseren of bezoeken,
- ♦ ook een heerlijke wandeling kunnen maken,
- ♦ hun rust kunnen vinden.

Dit geldt voor iedereen, ook de mensen die daar hulp bij nodig hebben.

Dat willen wij doen met het geld dat we daarvoor hebben. We willen niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt. We moeten eerst antwoord geven op de vraag: 'Wat voor een gemeente willen we zijn?' Een gemeente met een goede economie die inwoners helpt waar dat nodig is. We moeten

dan ook goed kijken hoe we de dingen nu aanpakken en waar dat beter kan. Wat wij daarmee bedoelen wordt verderop nog duidelijker.

- ♦ Voor het jaar 2023 werken wij aan een begroting, waarin de uitgaven net zo hoog zijn als de inkomsten.

- ♦ Wij willen een gemeente met een goede economie zijn, die inwoners helpt waar dat nodig is. Dat betekent dat we bij andere onderwerpen alleen de dingen doen die moeten volgens de wet. Dat wordt voor het eerst duidelijk in de begroting van 2024 en daarna ook in 2025. Voor 2026 is het nog niet duidelijk hoeveel geld er binnenkomt en uitgaat bij de gemeente.

Subsidies

Voor verschillende onderwerpen kan de gemeente geld krijgen van de provincie, het Rijk of Europa. Dat worden subsidies genoemd. Het aanvragen daarvan kost veel tijd van een medewerker van de gemeente. Daardoor wordt er bijna geen gebruik van gemaakt en dat is jammer. Wij

willen graag dat er iemand bij de gemeente wordt aangenomen die subsidies gaat aanvragen. Daarmee kan werk gedaan worden dat anders niet gedaan kan worden. Een subsidie krijg je vaak alleen als de gemeente zelf ook meebetaalt. Dat is belangrijk om te weten.

- ◆ Een medewerker aannemen die subsidies binnenhaalt voor de gemeente Twenterand. Daarmee komt er meer geld binnen voor de gemeente. Dat kan ook nog samen met een andere gemeente.

Aanpassing subsidiebeleid

De gemeente geeft zelf ook subsidies uit. De regels daarvoor staan in de subsidieverordening. Daarvoor is ongeveer vijf miljoen euro beschikbaar. Hiervan bestaat 730.000 euro uit geld dat alleen bedoeld is om ervoor te zorgen dat kinderen niet achter lopen met leren. Een subsidie kan anderen helpen om doelen te halen die wij als

gemeente stellen. Het gaat vooral om taken die niet in de wet staan. De gemeente betaalt deze taken uit eigen zak. De coalitie van GBT en CU zal goed kijken welke taken passen in de gemeente Twenterand. En daarom worden de regels voor de subsidies aangepast. Het geld moet daar worden gebruikt waar het het meest nuttig en nodig is.

- ◆ De vragers van een subsidie moeten goed uit kunnen leggen waar ze het geld voor gaan gebruiken. Ook moeten ze kunnen vertellen waarom het belangrijk is voor Twenterand. Om dat te meten komt er een speciaal overzicht waarin alles goed te zien is.
- ◆ Een eenmalige subsidie kan maximaal drie jaar duren. Dan moet de vrager van de subsidie:
  1. Zelf zijn best doen om ook ander geld bij elkaar te halen voor de aanvraag.
  2. Duidelijk maken waarom de subsidie belangrijk is voor Twenterand.Als dat niet lukt, krijgt de aanvrager geen subsidie.

- ◆ Per jaar worden ongeveer zeventig subsidies gegeven. Daar zitten veel kleine subsidies bij. Dat zijn subsidies tussen een paar honderd en een paar duizend euro. Wij vinden dat zo'n subsidie betaald kan worden door een rekening aan de gemeente te sturen. Vooraf stellen wij dan vast hoeveel de activiteit maximaal mag kosten.
- ◆ Er zijn ook partijen die jarenlang veel subsidie krijgen. Daar willen we een goede relatie mee hebben. Daar werken veel vrijwilligers. Zij doen veel voor Twenterand. De activiteiten worden alleen voor inwoners van Twenterand georganiseerd. Dan vinden wij het belangrijk dat de subsidie ook naar een organisatie uit Twenterand gaat. Het kan zijn dat de gemeente verplicht is om ook organisaties van buiten Twenterand de kans te geven dit soort activiteiten te organiseren. Dat willen wij zoveel mogelijke voorkomen, omdat de organisaties uit Twenterand de gemeente goed kennen. Wij willen daar graag afspraken over maken voor meer jaren.
- ◆ We willen mensen die dat nodig hebben, helpen om aan werk of werkervaring te komen. Met de instellingen die grote subsidies krijgen gaan we hierover afspraken maken. Zij kunnen ons daar goed bij helpen.

Voordeel voor inwoners

Als wij in een jaar meer geld overhouden dan vooraf verwacht, dan willen we dat geld goed bewaren. Als het dan een keer tegenzit kunnen we met dat geld tegenvallers opvangen. Soms moeten we moeilijke keuzes maken waar inwoners last van hebben. Daarom vinden wij dat de inwoners ook een voordeel meten hebben als we geld overhouden. Dat is vaak eenmalig. Daarmee mogen we

geen kosten betalen die ieder jaar terugkomen. Als we geld over hebben aan het eind van het jaar, willen wij daar een deel van bewaren voor goede ideeën voor onze inwoners. Het potje waarin we dat geld bewaren noemen we 'Reserve Samenleving'. We vragen de gemeenteraad welk goed idee zij daarvoor hebben. De kosten worden dus maar één keer door de gemeente betaald.

- ◆ Wij stellen een Reserve Samenleving in. Deze wordt gevuld met een deel van het geld dat we mogelijk aan het eind van een jaar overhouden. Het gaat voor het eerst in als het jaar 2022 is afgelopen. Dan kunnen we zien hoeveel geld er mogelijk over is. Het geld is bedoeld voor een goed idee voor de leefruimte in Twenterand. Bijvoorbeeld een bouwwerk(je), een bankje of iets anders. Er is één keer geld voor en mag daarna de gemeente geen geld meer kosten. Na het resultaat van het jaar 2024 bekijken we of dit goed werkt.

Inwoners blijven betrekken

Inwoners kijken anders naar de overheid dan vroeger. Ze willen meer meedenken en meepraten. Daarom blijft het belangrijk om inwoners goed te betrekken bij wat we doen. De titels van de verkiezingsprogramma's van GBT en CU laten dit zien: 'Elke kern telt!' en 'Voor elkaar!'. In de afgelopen vier jaar hebben wij dat al veel gedaan.

Wij vinden het belangrijk om de komende jaren in gesprek te blijven. Ook is het belangrijk om goede en duidelijke informatie te geven. We willen de creativiteit van de inwoners gebruiken. Ook willen we gebruik maken van mensen die ervaring hebben met een onderwerp als we daarvoor beleid gaan maken. We vinden dat het beleid daar beter van wordt.

De manier waarop we mensen willen laten meedoen, meepraten en meedenken zal niet altijd hetzelfde zijn. Dat passen we steeds aan het onderwerp of op wat er op dat moment aan de hand is. Er is dus niet één manier van werken voor alle onderwerpen. Dat betekent dat de bestuurders en medewerkers van de gemeente goed aan moeten voelen wat op dat moment belangrijk wordt gevonden. We moeten de mensen op tijd informeren en goed luisteren. Het kan zijn dat inwoners niet altijd het antwoord krijgen waarop zij rekenen. Juist dan is het goed

om in gesprek te blijven en de inwoners (of belangengroepen) goed te informeren. Onze inwoners mogen altijd rekenen op een betrouwbare gemeente die met ze meedenkt en beslissingen uitlegt. Dat geldt ook als het antwoord 'nee' is.

Inwoners die met duidelijke plannen komen worden op een goede manier geholpen. Er komt een nieuwe omgevingswet, waarin staat hoe wij samen de gemeente in kunnen richten. In die wet is ruimte voor plannen van inwoners.

Iedereen kan meedoen

We willen werk maken van een gemeente waar iedereen mee kan doen. Dat geldt ook voor mensen die daar hulp bij nodig hebben. Daarom werken wij aan een plan met acties om dat voor elkaar te krijgen en die zetten wij in een

agenda. We beginnen eerst met onderzoeken hoe toegankelijk iets al is. Zo weten we waar we moeten verbeteren.

- ◆ Wij werken aan acties om iedereen mee te kunnen laten doen.
- ◆ In elke kern moet een speeltuin komen, waar alle kinderen kunnen spelen. Ook kinderen die daar wat meer moeite mee hebben.

- ◆ Voetgangers moeten zonder problemen kunnen lopen. Daar werken we aan en we beginnen bij basisscholen, winkelcentra, zorgvoorzieningen en andere belangrijke ontmoetingsplekken. Het gaat ook om de looproutes daarnaartoe.
- ◆ Wij werken aan een plan om mensen met een beperking volop mee te laten doen. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.

Duidelijk communiceren

We willen veel doen, maar vooral samen met inwoners, ondernemers en andere organisaties. Ook moeten we de keuzes die we maken, duidelijk uitleggen. De manier waarop moet ervoor zorgen dat de (groep) mensen aan wie wij het uitleggen, het begrijpt. Dat willen we op

verschillende manieren doen. De ene keer met (bewegend) beeld, een andere keer op papier. Een volgende keer kan dat in een gesprek zijn. Communicatie is belangrijk. Dat willen we meer inzetten.

- ◆ Wij willen meer geld en/of meer uren voor de afdeling communicatie van de gemeente. Dat willen we om de inwoners van Twenterand heel goed te informeren en te betrekken.

Wat vinden inwoners

We onderzoeken hoe inwoners denken over een bepaald onderwerp. De informatie die we daaruit halen kunnen we meenemen als we ergens een besluit over nemen.

Inwoners doen ook op die manier mee aan het plannen maken voor de gemeente. Zo'n onderzoek kan op een goede manier via internet worden gedaan.

- ◆ Op tijd plannen bekend maken. Als het nodig is op een makkelijke manier inwoners via internet vragen wat zij ervan vinden.

Geld voor ideeën

We maken graag gebruik van wat de inwoner weet, kan en denkt. Er moet ruimte zijn voor gave ideeën voor de gemeente of voor een dorp. Met geld dat we voor die ideeën hebben (kernbudgetten) hopen we dat een idee

werkelijkheid wordt. Daar zijn regels voor die we hebben opgeschreven in een regeling. Het mag er niet toe leiden dat we als gemeente daardoor jaarlijks meer gaan betalen. We kijken naar wat er kan.

- ◆ De regeling kernbudgetten wordt aangepast tot een regeling kernbudgetten 2.0.

Jongeren

Samen willen we dat jongeren meer geïnteresseerd zijn in politiek. Via het jongerenpanel heeft onze coalitie daar al iets aan gedaan. Het betrekken van de basisscholen bij het

thema 'politiek' is ons doel. Verschillende politieke partijen werken er hard aan om meer jongeren aan zich te binden.

Dit vinden wij de komende jaren in ieder geval belangrijk voor de jongeren van Twenterand:

- ◆ Betaalbare huizen.
- ◆ Stages en afstudeeropdrachten binnen Twenterand samen met ondernemers stimuleren.
- ◆ We komen met een plan om eenzaamheid onder jongeren aan te pakken.

Kernwethouder

De stem van onze inwoners is heel belangrijk. We willen doorgaan met de kernwethouders.

- ◆ Wethouders en medewerkers van de gemeente zijn zichtbaar. Zij kunnen makkelijk aangesproken worden.
- ◆ Bijeenkomsten op (basis)scholen, om op die manier jeugd vroeg bij politiek te betrekken en enthousiast te maken.

Sociaal Domein

Het sociaal domein is de naam van een programma binnen de gemeente Twenterand. Het gaat over gezondheid, zorg, onderwijs, ouderen en jongeren. Ook gaat het over de hulp die we kunnen bieden om het leven voor sommigen wat makkelijker te maken. Ongeveer 58% van alle uitgaven van de gemeente gaan naar deze onderwerpen. Daarmee is het het grootste programma. In 2015 kreeg de gemeente heel veel van deze taken van het Rijk. Het geld dat daarvoor

nodig was, is veel te weinig. Daarom heeft ook de gemeente Twenterand te weinig geld om alles heel goed te kunnen doen. Ieder jaar doen we ons best om meer geld te krijgen van het Rijk. Dat is echt nodig. Daarom gaan we door met besparen en we gebruiken minder eigen geld. En we blijven vragen bij het Rijk om meer geld. Het deel voor de gemeenten moet groter.

- ◆ Wij geven de opdracht voor een onderzoek naar welke taken we minder uitgebreid kunnen doen. Of taken die we uiteindelijk niet meer gaan doen.

Binnen het sociaal domein is er geld voor vernieuwende ideeën. Dat heet het Innovatiefonds. Dat heeft mooie

resultaten opgeleverd. We willen er voor zorgen dat daar nog beter in samengewerkt wordt.

- ◆ We willen kijken of het Innovatiefonds beter ingezet kan worden. Als een idee is geslaagd willen we er samen met de plannenmakers voor zorgen dat dit langer uitgevoerd kan worden. De ideeën die de grootste kans van slagen hebben, krijgen voorrang.

De taak van de gemeente is ervoor te zorgen dat de mensen die de plannen hebben bedacht, dit nog beter gaan doen.

Sociale Zaken

We hebben allerlei mogelijkheden waarmee mensen met een heel laag inkomen geholpen kunnen worden. Daar worden we in geholpen door Leergeld, SUN, Manna enz. Hen vragen wij om goed na te denken hoe we het geld zo goed mogelijk inzetten. Uit onderzoek blijkt dat er ook wel dingen dubbel worden gedaan. Dat is natuurlijk niet nodig en dat gaan we oplossen. Geld dat over is, sparen we.

In de hulp aan mensen met schulden kunnen we nog verbeteren. Dat gaan we ook doen. Dat willen we voorkomen of het vroeg ontdekken. Hoe sneller wij het ontdekken, hoe beter wij kunnen helpen. Ook kijken we hoe de kosten lager kunnen en de resultaten omhoog.

Meedoen aan de samenleving, vooral door werk, vinden wij

heel belangrijk. Wij willen mensen graag helpen weer aan het werk te komen. Dat kan door:

- ♦ BUIG budgetten (loonkostensubsidie): dit is geld van het Rijk, zodat het voor bedrijven makkelijker wordt gemaakt om mensen weer aan het werk te krijgen.
- ♦ Kinderen opvangen zodat hun ouders makkelijker aan het werk kunnen.

Dit zetten we vooral in voor (jonge) ouders en jongeren/schoolverlaters.

We gaan kijken of een verlengde schooldag gezinnen kan helpen. Kinderen kunnen dan langer op school blijven. Bijvoorbeeld voor huiswerk of sport. Jongerenwerk en andere organisaties gaan daarbij helpen. Daarbij wordt wel gekeken dat het goed en veilig is voor kinderen.

- ♦ Wij willen zoveel mogelijk bedrijven leren kennen die ons hierbij kunnen helpen. Zij kunnen werkplekken of stageplekken aanbieden voor mensen die nog niet op eigen kracht aan het werk kunnen.

Maatschappelijke hulp

Mantelzorg is de hulp die iemand geeft aan iemand die hij of zij goed kent. Dat kan een vriend zijn, een familielid of een buurvrouw. Deze zorg is onmisbaar. We onderzoeken of we de mensen die die zorg geven, nog beter moeten

helpen. Zorg die dichtbij gegeven kan worden is makkelijker vol te houden. We blijven de mantelzorgers goed ondersteunen.

- ♦ Zorg en hulp waar je niet voor betaalt en die niet door een beroepskracht wordt verricht is informele zorg. Dat wordt steeds belangrijker in onze samenleving. Daarom willen we de komende jaren afspreken hoe we die zorg willen organiseren

Vanuit onze visie op een toegankelijke overheid zijn vertrouwen en respect de uitgangspunten voor de toewijzing van hulpmiddelen (Wmo voorzieningen). Als we duidelijk aangeven wat wel en niet kan, zullen inwoners dit begrijpen. Daarbij wordt meegedacht in mogelijkheden om

mee te kunnen doen in de maatschappij. Soms zijn die er wel en soms zijn die er niet. Het gaat hierbij altijd om maatwerk, omdat rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden en behoeften van de klant.

Jeugdhulp

Met de meeste jongeren gaat het goed. Soms is er hulp nodig bij het opgroeien van jongeren. We willen niet dat jeugdhulp te snel, te duur of te veel wordt ingezet. Daarom is er een algemeen aanbod van hulp waar iedereen die dat nodig heeft, gebruik van kan maken. Voorbeelden zijn jongerenwerk, sport, gezinswerk en bibliotheken. We

noemen dit het voorliggend veld en dat is belangrijk voor de hulp aan jeugd. Met deze hulp proberen we de dure jeugdzorg zoveel mogelijk te voorkomen of zo kort mogelijk te laten duren. Als wij de positie van het voorliggend veld willen versterken, moeten we eerst weten wat goed gaat en wat niet.

- ◆ Om het voorliggend veld te versterken, moet er een speciaal overzicht komen waarmee de gemeente gegevens beter in beeld heeft. Zo kunnen we goed zien waar het beter kan en moet.

Hiervoor is informatie nodig over:

- ◆ Koppeling inhoud aan geld.
- ◆ Steeds hoger wordende kosten jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning.
- ◆ Kosten en resultaten voorliggend veld.
- ◆ Gegevens over wanneer kinderen vanuit het voorliggend veld naar de jeugdzorg gaan en andersom.

Deze gegevens helpen ons om de goede hulp te bieden. Ook om de goede zorg te bieden, op het goede moment, door de goede partij. Goed contact tussen mensen die werken in het voorliggend veld en in de jeugdzorg is daarom heel belangrijk.

Scholen zijn erg belangrijk bij de ontwikkeling van kinderen en bij het herkennen en voorkomen van problemen. Problemen kunnen snel aangepakt worden door:

- ◆ Kinderen te helpen om goed om te kunnen gaan met tegenslagen.
- ◆ Kinderen te helpen met hun sociale ontwikkeling.

- ◆ Kinderen te helpen met onderwijs, bijvoorbeeld met huiswerkklassen.

Hiermee kan een aantal problemen voor kinderen al voorkomen worden. Wij gaan in gesprek met het onderwijs hoe zij hun taken hier verder in op kunnen pakken.

We willen duidelijk opschrijven wat we van jongerenwerk verwachten (en wat niet). Volgens ons kan jongerenwerk op tijd problemen bij jongeren herkennen. Dan kunnen ze de jongeren ook doorverwijzen. Wij doen als gemeente minder voor inloopactiviteiten. Dat kan volgens ons prima door anderen worden georganiseerd.

- ◆ We zetten in op gezinswerk. Want we willen jeugd en gezinnen makkelijk en snel helpen. Zo blijven de kosten ook laag. Het gaat erom dat problemen vroeg worden herkend en liever nog dat ze voorkomen worden. Daarmee zou de zorg voor de jeugd minder nodig zijn.

Laaggeletterdheid

De afgelopen jaren is extra ingezet op de aanpak van laaggeletterdheid, onder andere door versterking van het Taalpunt. De gemeente is ook zelf steeds bezig met het zoveel mogelijk communiceren met onze inwoners in begrijpelijke taal. De gemeente doet dat in de gemeentelijke pagina in de krant en met brieven die onze inwoners ontvangen.

Het is de wens van de coalitie om hiermee door te gaan en waar mogelijk te versnellen. We hebben een actieplan en dat willen we sneller uitvoeren. Ook belangrijk is dat we mensen die laaggeletterd zijn, kunnen vinden. Consultatiebureaus, scholen en bedrijven kunnen ons daar goed bij helpen. Dat betekent dat de mensen die daar werken getraind moeten worden om laaggeletterdheid te herkennen.

De aanpak van deze laaggeletterdheid is niet alleen een taak van de gemeente. Alleen door goed met elkaar samen te werken kunnen we dit doorbreken. Daarin verwachten we dat iedereen meedoet. Op laaggeletterdheid rust

(soms) nog wel enige schaamte. Dat kunnen we samen doorbreken. Daarmee krijgen al onze inwoners gelijke kansen in het leven, bijvoorbeeld bij het zoeken naar werk.

Onderwijshuisvesting

Momenteel wordt hard gewerkt aan een nieuw Integraal HuisvestingsPlan. Daarin wordt voor zestien jaar vooruitgekeken naar de huisvesting van scholen. Dat moet van het Rijk. Dat betekent dat we wel genoeg geld van het Rijk moeten krijgen om het onderwijs voor onze kinderen en het personeel goed te krijgen en te houden. In het hele land is er per jaar € 735 miljoen nodig om de huisvesting van scholen goed te krijgen. Er wordt begonnen met de oudere scholen.

Wij geven burgemeester en wethouders de opdracht om met een lijst te komen. Op die lijst staan de schoolgebouwen in onze gemeente en de volgorde

wanneer ze aangepakt moeten worden. Het moet duidelijk zijn hoeveel geld daarvoor beschikbaar is. Dit doen we samen met de schoolbesturen. Met elkaar kunnen we goede ideeën en slimme oplossingen bedenken.

De Oranjeschool in Vroomshoop heeft speciale aandacht. Door de gemeenteraad is een onderzoek gestart. Met de uitkomsten van dit onderzoek wil deze coalitie zo snel mogelijk plannen maken voor nieuwbouw van deze school.

Sport en gezondheid

De sport en de sportverenigingen in Twenterand zijn volop in beweging. Het duidelijkste voorbeeld daarvan is de bouw van het nieuwe overdekte zwembad in Vriezenveen.

Sporten en bewegen is voor onze inwoners heel belangrijk. Dat hebben we gemerkt tijdens de periode dat er corona was. We hebben toen ook gemerkt dat sportclubs heel belangrijk voor het geluk en de gezondheid van mensen.

Op het gebied van sport gebeurt er van alles. Denk bijvoorbeeld aan de Special Olympics in Twente. Het korfbal was in Twenterand. Ook bij sporten vinden wij dat iedereen mee moet kunnen doen. Daar willen wij graag afspraken

over maken met de verenigingen. Elk kind en elke volwassene moet mee kunnen doen. Ook willen we met onze sportverenigingen in gesprek over het duurzamer maken van de kleedkamers, velden, zalen en kantines. Dat kan door bijvoorbeeld ledverlichting, maar ook andere acties waarmee de verenigingen energie kunnen besparen.

De afgelopen vier jaar hebben wij al gewerkt aan het zoveel mogelijk rookvrij maken van de gemeente Twenterand. Daar gaan wij mee door. Ruimten waar iedereen mag komen willen we zoveel mogelijk rookvrij maken. Het gemeentehuis en de directe omgeving van het gemeentehuis zijn rookvrij.

- ◆ We willen een compleet plan maken voor sportpark Het Midden in Vriezenveen. Daarin kijken we naar de bouw van een nieuwe sporthal en kansen voor woningbouw op plekken die vrij komen. Zo werken we aan een mooie plek in Twenterand.
- ◆ Burgemeester en wethouders komen met een voorstel waarin de gemeente eigenaar wordt van het kunstgras van voetbalvereniging Voorwaarts en korfbalvereniging SDO in Westerhaar-Vriezenveensewijk. De huur van kunstgras is voor beide verenigingen te hoog. Daardoor is het voor de verenigingen moeilijk om te blijven bestaan.

Ruimte

Openbare ruimte

De openbare ruimte is de ruimte die iedereen mag gebruiken. Die openbare ruimte willen we zo inrichten dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dit wordt opgeschreven

in een plan voor die ruimte, de omgevingsvisie. We dagen onze inwoners uit om daarin mee te denken.

- ◆ Genoeg bankjes langs wandelpaden/looproutes.
- ◆ Een openbare ruimte waar mogelijkheden zijn om te bewegen, zodat inwoners fit en gezond kunnen blijven.
- ◆ Schoolpleinen zijn zoveel mogelijk buitenspeelplaatsen, zodat ze na schooltijd ook gebruikt kunnen worden. Ook worden ze ingericht als groene speelpleinen, dus met genoeg bomen, struiken en planten.
- ◆ Het platteland met veel mogelijkheid tot bewegen en sporten (de helft van onze inwoners sport in de openbare ruimte).
- ◆ Behouden en mogelijk uitbreiden van fietsroutes, mountainbikeroutes, wandelroutes en vaar-/kano-routes, samen met onze inwoners.

Wonen

Er is veel vraag naar woningen. Wij willen lef tonen en plannen maken voor woningbouw waar onze eigen inwoners de mogelijkheid krijgen om te bouwen of een woning te kopen. Ook willen we dat onze inwoners voorrang krijgen bij nieuwbouw. Bij nieuwbouwprojecten in Twenterand willen wij verplicht stellen dat wie het huis

bouwt, er ook moet gaan wonen. Daarmee willen we voorkomen dat huizen duur worden verhuurd.

We kiezen verschillende soorten woningen die passen bij Twenterand. Door uit te breiden worden de dorpen in Twenterand aantrekkelijker om te wonen. Ook levert het geld op voor de gemeente.

- ◆ De uitbreiding moet plaatsvinden in Vriezenveen.
- ◆ Van het Trio-terrein in Westerhaar-Vriezenveensewijk moet het bestemmingsplan verder worden uitgewerkt.
- ◆ Van de laatste fase van de Zuidmaten in Den Ham is het bestemmingsplan vastgesteld. Dit willen we zo snel mogelijk uitvoeren.
- ◆ Ook willen we een volgende uitbreiding in het dorp Den Ham in beeld brengen en uitwerken.

Voor het wonen in de kleine dorpen geven wij burgemeester en wethouders de opdracht mee om actief te zoeken naar mogelijkheden om de bouw van woningen

mogelijk te maken. Deze mogelijkheden moeten dan wel passen in de omgeving.

Actief grond kopen

De gemeente moet zelf zoveel mogelijk actief grond kopen voor woningbouw in plaats van af te wachten. Dit levert verschillende soorten wijken op. Ook kunnen de prijzen aantrekkelijker worden gehouden voor onze inwoners. Het levert inkomsten op voor de gemeente. We willen vaart maken met uitbreidingsplannen. We kijken naar wat

de woningzoekers precies zoeken. Dat kunnen starterswoningen zijn, maar ook gezinswoningen en woningen die geschikt zijn voor jongeren maar ook voor ouderen. We zijn voor het ombouwen van leegstaande winkels en kantoorpanden buiten het centrum tot woning.

Nieuwe woonvormen

Op het platteland ontstaat meer ruimte doordat boeren met hun bedrijf stoppen. Als het bedrijf dan niet overgenomen wordt, willen we ruimte maken voor nieuwe passende manieren van wonen. Bijvoorbeeld voor jonge mensen of in combinatie met oudere inwoners die zorg nodig hebben. Hierdoor wordt de leefbaarheid op het platteland beter. Dat gebeurt ook door nieuwe natuur en nieuw bos mogelijk te maken. En door het stimuleren van recreatie en toerisme.

Tijdelijke huisvesting willen we mogelijk maken voor mensen uit het buitenland die hier komen om te werken en voor vluchtelingen. Ook willen we soorten woningen mogelijk maken, waarin jongeren en ouderen wonen. Daarnaast willen we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om één huis te splitsen in twee. Dat willen we mogelijk maken als aan bepaalde voorwaarden kan worden voldaan. Op die manier kunnen mensen makkelijker starten met een eigen woning.

- ◆ Uitbreiding woningaanbod Vriezenveen.
- ◆ Uitwerken bestemmingsplan Trio Terrein Westerhaar-Vriezenveensewijk
- ◆ Uitvoering Zuidmaten 2 Den Ham.
- ◆ Uitbreiding Den Ham in beeld brengen.
- ◆ Versnelde uitvoering Vroomshoop Oost.
- ◆ Aanwijzen locaties woonwagens.

Veiligheid

We willen met z'n allen prettig wonen in Twenterand. Veiligheid is daarin belangrijk. Er zijn verschillende soorten van overlast zoals agressief (rij)gedrag, fout parkeren, vuil dat overal ligt en hondenpoep. Het gevoel van veiligheid is voor iedereen anders. Zo kan voor de één een groep jongeren die met elkaar staan te kletsen en te lachen, onveilig voelen. Een ander zal daar misschien helemaal geen last van hebben.

Dit 'hangen' bestaat altijd al. Het wordt overlast als het om gedrag gaat dat afschrikt. Zo'n groep is vaak op plekken waar te weinig licht is. Op die manier willen ze niet ontdekt

worden. We willen graag dat de plekken waar dit vaak gebeurt, in beeld worden gebracht. Op die manier kunnen boa's en politie het goed aanpakken.

Samenwerking met andere gemeenten is nodig. Ook voor de aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Ook in Twenterand is er drugshandel en ondermijning. Ondermijning betekent dat criminelen steeds meer gebruik maken van bedrijven of andere instellingen. Wij willen dat dit hard wordt aangepakt waarbij alles wordt meegenomen. Dit staat al beschreven in 'Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Twenterand 2022-2025'. Wij zijn het eens met de aanpak zoals die daarin is beschreven.

- ◆ Plekken in Twenterand waar gebrek is aan openbare verlichting en slecht onderhoud, opschrijven.
- ◆ Eén keer per halfjaar een overzicht van de overlast in de gemeente.

Verkeer

Twenterand moet goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Veel problemen hebben we de afgelopen vier jaar al opgelost. Er zijn er nog wat over:

- ◆ De mogelijkheden om Geerdijk beter bereikbaar te maken met het Openbaar Vervoer worden onderzocht.
- ◆ Verschillende partijen willen de Nedersaksenlijn. Een treinverbinding die de verbinding tussen Oost- en Noord-Nederland verbetert. Wij willen dat ook en willen daarin samenwerken met de gemeente Hardenberg. Deze spoorlijn verbindt de studentensteden Groningen en Enschede met elkaar. Dat is belangrijk voor de jongeren in onze gemeente.
- ◆ Er komt geen betaald parkeren in Twenterand.
- ◆ Verkeersknelpunten die er nog zijn gaan we zoveel als mogelijk oplossen.
- ◆ Samen met de gemeenten Almelo, Ommen, Hardenberg en Hoogeveen wil Twenterand de N36 veiliger maken. Bestuurders en medewerkers van de gemeente Twenterand nemen daarin de leiding. De weg is van Rijkswaterstaat, dus die moeten we zover zien te krijgen dat ze actie onderneemt.

- ◆ Als in Twente partijen een standplaats in Twente of op vliegveld Teuge voor een traumahelikopter willen hebben, dan steunt Twenterand dat.

Energie

Wij moeten op andere manieren energie opwekken dan we tot nu toe hebben gedaan. Over zonne-energieprojecten en windenergieprojecten denken wij goed na of en zo ja, waar

ze eventueel moeten komen. Dit mag niet ten koste gaan van de volksgezondheid. De provincie heeft hier de belangrijkste stem in.

- ◆ Wij willen erfmolens tot 35 meer tiphoogte en zonnevelden tot 1 hectare mogelijk maken. Maar eerst willen we dat zoveel mogelijk daken worden vol gelegd met zonnepanelen.

Klimaatadaptatie

Ook in onze gemeente hebben we steeds meer te maken met droogte en meer wateroverlast door hevige regenbuien. Het is belangrijk dat onze inwoners leren om het regenwater meer in te laten trekken in hun eigen

grond, in plaats van dat het afgevoerd wordt via sloten of het riool. De gemeente werkt aan goede voorlichting en doet dat bijvoorbeeld in samenwerking met lokale ondernemers.

Economie en Vrijtijdsbesteding

Er bestaat een ranglijst van gemeenten die goed samenwerken met ondernemers in het Midden en Kleinbedrijf. Wij willen als gemeente graag verder stijgen op die lijst (MKB vriendelijke gemeente). We hebben daarvoor een plan gemaakt. Het Ondernemershuis Twenterand helpt ons om dat plan uit te voeren. Dit doen we samen met onze ondernemers en met het onderwijs.

Ondernemers zijn onmisbaar voor het bieden van werk. Ook zijn ze belangrijk om fijn te kunnen leven in de gemeente want ze ondersteunen verenigingen. We zijn zuinig op onze eigen bedrijven en helpen ze. Twenterand is aantrekkelijk voor bedrijven.

- ◆ Inkopen doen we zoveel mogelijk lokaal of regionaal. Aanbieden aan de markt, zodat ieder geschikt bedrijf mee kan doen, doen we alleen als dit wettelijk verplicht is (wel volgens de methode van MKB-vriendelijk aanbesteden).

Bedrijventerreinen geven uitstraling aan Twenterand. De gemeente zorgt, binnen de mogelijkheden die zij daarvoor heeft, voor genoeg bedrijventerreinen. Hierdoor is er ruimte voor uitbreiding of nieuwe bedrijven.

- ◆ We zorgen voor goed bereikbare bedrijventerreinen, zowel met openbaar vervoer als met de fiets. Op die manier zijn de bedrijven ook voor jonge mensen en stagiaires goed bereikbaar.
- ◆ Er zijn voldoende carpoolplaatsen bij de bedrijventerreinen.
- ◆ Bedrijventerreinen worden aantrekkelijker gemaakt met groene plekken. Daar kan gesport en gewandeld worden in de pauzes en in de avond.

Voor een plattelandsgemeente als Twenterand is economische samenwerking met andere gemeenten belangrijk. In Twente doen we dat via de Twente Board. Samenwerken betekent dat je niet over alles zelf kunt beslissen. Het moet ook duidelijk zijn wat samenwerking ons en onze ondernemers oplevert.

Als we geld in de samenwerking stoppen, willen we er ook genoeg voor terugzien. In de Agenda voor Twente werken

veertien Twentse gemeenten en de provincie samen met ondernemers en onderwijs. Afgelopen jaren hebben we meegedaan. Deze samenwerking kost veel geld. De afspraken moeten in 2023 vernieuwd worden. We kijken positief naar hoe dat de afgelopen vier jaar is gebeurd. Maar omdat we minder geld hebben, besluiten wij om de komende drie jaar niet mee te doen met de economische samenwerking in Twente. Als we tussendoor toch weer genoeg geld hebben, willen we mogelijk weer aansluiten.

Economie en arbeidsmarkt

Voor de economie van Twenterand is samenwerken tussen ondernemers, onderwijs (Noordik) en overheid (gemeente) belangrijk.

- ◆ Met Sterk Techniek Onderwijs zorgen we voor meer leerlingen in de techniek, zodat onze bedrijven aan voldoende werknemers kunnen komen.
- ◆ De functie van het Ondernemershuis Twenterand willen we versterken. Zij zijn belangrijk in het verbinden van onderwijs, ondernemers en overheid.
- ◆ Uitbreiden van samenwerking van het Ondernemershuis Twenterand tussen onderwijs, ondernemers en overheid naar boerenbedrijven. Misschien zelfs vanuit een gebouw op het platteland.
- ◆ Er komt een plan tussen de gemeente Twenterand en een aantal ondernemers voor werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Economie en duurzaamheid

Ondernemers hebben het moeilijk en dat komt vooral door:

- ◆ Te weinig ruimte op het energienetwerk.
- ◆ Problemen met stikstof.
- ◆ Stijgende prijzen voor energie.

- ◆ Wij onderzoeken samen met ondernemers, andere betrokken partijen en provincie de haalbaarheid van waterstofproductie. Dat doen we in samenwerking met slimme bedrijven en andere partijen die daar veel van weten. Door het zonnepark, bedrijventerrein en de zandwinning aan de Oosterweilanden en Weitemanslanden is de kans op succes groot.
- ◆ Wij stimuleren bedrijven om aan de slag te gaan met energiebesparing.

De gemeente onderzoekt samen met andere partijen zoals Cogas, de mogelijkheden voor de productie van biogas in

de Weitemanslanden. Als dit om een financiële bijdrage van Twenterand vraagt, willen wij die leveren.

Economie en middenstand

Wij gaan voor kleinere winkelcentra in de dorpen. Daar waar nu volgens het bestemmingsplan winkels moeten komen, kijken we of we dat om kunnen zetten naar woningen. Daarvoor willen we het geld gebruiken dat het Rijk geeft voor het opnieuw indelen van winkelgebieden.

We zijn blij met de aanstelling van centrummanager in Vriezenveen. Dat kan zorgen voor een aanpak van het

winkelcentrum. Het 'aanpakken' van het centrum van Vriezenveen is voor ons heel belangrijk. Dat geldt ook voor de eventuele verplaatsing de winkels aan het Linderflier in Vroomshoop naar het winkelcentrum. Dat doen we alleen als de meerderheid van de winkeliers van het Linderflier dat wil. Dan gaan we ons best doen om dit voor elkaar te krijgen. Verkeer en parkeren zijn daarbij belangrijke onderwerpen.

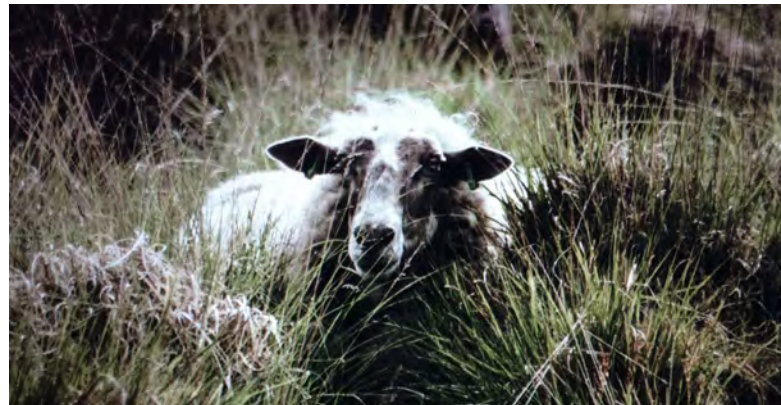
Landbouw/plattelandontwikkeling

Het platteland van Twenterand bestaat voor een groot deel uit natuur en grond om gewassen te verbouwen of vee te houden. Hier moeten we zuinig op zijn. Boeren kunnen hier bij helpen. Vanuit het Rijk zien de komende tien jaar grote uitdagingen voor het platteland. Dit zal gevolgen hebben voor veel boerenbedrijven in Twenterand. En dus ook voor een prettig leven op het platteland.

Veranderingen zorgen ook voor nieuwe economische kansen. Dat gaat vooral over kringlooplandbouw. Dat is dat alle stoffen die door de landbouw uit een gebied verdwijnen, ook weer worden teruggebracht in het gebied. Het geldt ook voor recreatie en toerisme. Om een goed leven op het platteland voor de toekomst te verzekeren, moeten we daar actie op ondernemen. Boeren krijgen ruime mogelijkheden om te zorgen voor extra inkomsten. Andere soorten bedrijven die ook werken op het platteland of in de natuur, kunnen zich ook verder ontwikkelen.

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Boeren en tuinders werken aan gezond en goed eten. Als Twenterand willen we producten uit Twenterand promoten. We stimuleren de boeren om goed om te gaan met bodem, grondstoffen, dieren, energie en omgeving. Via vernieuwende manieren, willen we het gebruik van

bestrijdingsmiddelen beperken. Dat doen we voor een gezonde omgeving om in te leven.

Engbertsdijkerven is een beschermd natuurgebied. Het beschermingsplan zorgt ervoor dat het gebied natter wordt. Daardoor is er nog maar weinig ruimte voor boeren. En ook inwoners merken de gevolgen van het plan. Maar door de veranderingen ontstaan ook nieuwe kansen voor een andere manier van landbouw en recreatie en toerisme.

Het is goed om deze ontwikkeling van het platteland met onderwijs, ondernemers en overheid te doen op een plek op het platteland. Het doel is een economisch sterk buitengebied waar het goed leven is. Twenterand wil met de provincie Overijssel een goed plan maken voor dit Natura 2000 gebied. Daar willen we eenmalig geld aan besteden. Met dat geld kan een proef starten in aanloop naar het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Groenbeheer

In ons land wordt veel gedaan met grond. Daarom is het voor veel diersoorten moeilijker om in Nederland te leven. De gemeente beheert kilometers berm en groenstroken.

Door het beheer goed te doen maken we ruimte voor diersoorten die het moeilijk hebben. Daarnaast zorgt goed groenbeheer voor verkoeling in de zomer.

- ◆ Wij bekijken de mogelijkheid om op eigen grond meer bomen en struiken aan te planten.
- ◆ Wij stimuleren buurten en wijken die inwoners zelf groener willen maken.
- ◆ Er komt een plan voor goed bermbeheer en groener maken van dorpen.
- ◆ Wij zijn zuinig op bomen, struiken en heggen en stimuleren het planten ervan.

Recreatie en toerisme

Recreatie gaat over leuke dingen die we in onze vrije tijd doen. Tijdens de coronacrisis zijn we die dingen steeds meer dichterbij huis gaan doen. Daarin kiezen de Nederlanders steeds vaker voor Nederland. Hier zien wij kansen voor Twenterand en daarin willen we geld aan besteden om er ook geld mee te verdienen. De bedrijven die in die sector werken zorgen voor banen. Ook zorgen ze

ervoor dat mensen hun geld bij de winkels en horeca in Twenterand uitgeven. De gemeente ontvangt geld via de toeristenbelasting. We willen dat onze gemeente een plek is waar bezoekers graag komen om te genieten van de unieke kenmerken van landschap, cultuur en bijzondere geschiedenis. Daarbij houden we rekening met onze inwoners.

Musea

Het Museum Oud Vriezenveen, de Peddemorsboerderij, het Middendorpshuis en het Veenmuseum moeten we houden in Twenterand. Samen met de musea kijken we op welke manieren ze geld kunnen verdienen. Bijvoorbeeld door de musea te beheren samen met cultuurhistorische verenigingen, het bedrijfsleven en ideeën voor duurzaamheid. Het Veenmuseum is belangrijk voor het toerisme bij Engbertsdijksvenen. Het is de ingang van dit gebied. Wij willen het Veenmuseum helpen met beheer van het terrein bij grote klussen. Daarin is het belangrijk om samen te werken aan de uitvoering van het werk voor Natura 2000.

- ◆ Voorkomen dat het buitenterrein te nat wordt.
- ◆ Aanleg parkeerplaatsen aan de overkant van het Veenmuseum.
- ◆ Het Toeristisch Overstap punt beter inrichten.

Verblijfsrecreatie

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers willen we voor elkaar krijgen dat er meer mogelijkheden zijn voor toeristen om in Twenterand te overnachten. Dit kan door bijvoorbeeld goede fietsverbindingen en wandelpaden. We willen heel graag dat er fietsoplaadpunten en

camperplaatsen komen. Onze gemeente grenst voor een groot deel aan Hardenberg en Ommen. Daarom willen we ook graag met de gemeenten en ondernemers in het Vechtdal samenwerken.

- ◆ Aanleggen van camperplaatsen.
- ◆ Plaatsen van fietsoplaadpunten.
- ◆ Ook samenwerken met het Vechtdal.

Toeristenbelasting

Steeds meer toeristen komen naar Twenterand. Ze vinden Twenterand een mooie gemeente. Veel ondernemers in de horeca en ook winkels profiteren van het opkomende toerisme in onze gemeente. Het verhogen van de toeristenbelasting is een mogelijkheid om meer geld

binnen te halen. Dat geld kan dan weer besteed worden aan het toerisme in Twenterand. Dat zien wij als kans en zorgt er ook voor dat ondernemers resultaat zien van hun inspanning.

- ♦ Wij willen onderzoeken welke gevolgen het verhogen van de toeristenbelasting kan hebben voor de subsidie van de toeristische sector.

Cultuur

Samen met de mensen die in Twenterand werken in de kunst en cultuur willen wij proberen een breed netwerk te vormen. Daarin wordt de hele kunst en cultuur van Twenterand vertegenwoordigd. Dat noemen we ook nu al het Cultuurplatform. Dit netwerk moeten we verder ontwikkelen tot het Cultuurplatform 2.0. Dit Cultuurplatform 2.0 werkt met de verenigingen en stichtingen aan een actieve amateurkunst in Twenterand. Het platform is namens de amateurkunst de gesprekspartner voor de gemeente.

Een actief verenigingsleven betekent dat zoveel mogelijk inwoners meedoen aan culturele activiteiten in

Twenterand. Actief meedoen aan het verenigingsleven is goed voor de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Ook zorgen ze ervoor dat mensen met elkaar in contact komen. En het kan helpen bij het voorkomen of vertragen van persoonlijke problemen die binnen het sociaal domein vallen.

Na de coronacrisis hebben vooral de culturele instellingen mensen weer bij elkaar gebracht via sport, recreatie en toerisme, de ondernemers en met het sociaal domein.

Voor de komende jaren willen wij hiervoor geld beschikbaar stellen.

Gemeente Twenterand, juni 2022